

СОВЕТ
СТАРОКЫРЛАЙСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ул.Тукая, д. 2, с.Нижние Метески, Арский
муниципальный район, 422022

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ИСКЕ КЫРЛАЙ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

Тукай урамы, 2 йорт, Түбән Мәтәскә авылы,
Арча муниципаль районы, 422022

Тел. (84366)56-2-93, факс (84366)56-2-93. E-mail: Kuper.Ars@tatar.ru

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы
Иске Кырлай авыл җирлеге Советы
КАРАРЫ

« 10 » февраль 2021 ел

№ 16

2021-2030 елларга Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы
«Иске Кырлай авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең коммуналь
инфраструктурасын комплекслы үстерү программасын раслау турында

«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2015 елның 25 декабрендәге 1440 номерлы «Җирлекләрнең, шәһәр округларының транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларына таләпләрне раслау турында» карары нигезендә, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Иске Кырлай авыл җирлеге Советының 2014 елның 27 октябрендәге 57 номерлы Уставы, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Иске Кырлай авыл җирлегенең генераль планына таянып, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Иске Кырлай авыл җирлеге Советы карар бирде:

1. 2021-2030 елларга Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Иске Кырлай авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең коммуналь инфраструктурасын комплекслы үстерү программасын расларга.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы рәсми хокукый мөгълүмат порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) бастырып чыгарырга һәм Арча муниципаль районының рәсми сайтында «Җирлекләр» бүлегендә (<http://arsk.tatarstan.ru>) урнаштыру юлы белән халыкка җиткерергә.

3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну үз өстемә алам.

авыл җирлеге башлыгы

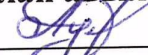
Ф.Ф.Лутфуллин

«Проект-тикшеренү Үзәге» ЖЧЖ

Раслыйм:

Татарстан Республикасы Арча
муниципаль районының Иске

Кырлай авыл жирлеге башлыгы

 Лутфуллин Ф.Ф.
мөһер урыны

**2021-2030 ЕЛЛАРГА ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АРЧА РАЙОНЫ
ИСКЕ КЫРЛАЙ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕНЕҢ
КОММУНАЛЬ ИНФРАСТРУКТУРАСЫН
КОМПЛЕКСЛЫ ҮСТЕРҮ ПРОГРАММАСЫ**

2021 ел

Эчтәлек

КЕРЕШ	4
1. 2021 - 2030 елларга Татарстан Республикасы Арча районы Иске Кырлай авыл жирлегенә коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программасы паспорты	5
2. КОММУНАЛЬ ИНФРАСТРУКТУРЫНЫҢ хәзерге халәтенә характеристика	8
2.1. Су белән тәэмин итү системасының төп күрсәткечләре	9
2.2. Су чыгару системасының төп күрсәткечләре.....	12
2.3. Жылылык белән тәэмин итү системасының төп күрсәткечләре	12
2.4. Электр белән тәэмин итү системасының төп күрсәткечләре	12
2.5. Газ белән тәэмин итү системасының төп күрсәткечләре	13
2.6. Каты көнкүреш калдыкларын жыю һәм чыгару	13
2.7. Кулланучыларда исәпләү һәм энергия ресурсларын саклау приборларын урнаштыруның торышын кыскача анализлау	13
3. КИЛӘЧӘКТӘ КОММУНАЛЬ РЕСУРСЛАРНЫ ҮСТЕРҮ ҺӘМ АЛАРГА ИХТЫЯЖ	15
3.1. Халык саны динамикасы һәм фаразы	15
3.2. Төзелеш үсеше фаразы.....	15
3.3 Сәнәгать үсеше фаразы.....	16
3.4. Коммуналь ресурсларга ихтыяж фаразы	16
4.1. Коммуналь хезмәтләрдән файдалану мөмкинлеге критерийлары	20
4.2.Коммуналь ресурсларга ихтыяжның фараз күрсәткечләре һәм перспектив йөкләнешләр	22
4.3.халык тарафыннан һәр төр коммуналь ресурслар куллану күрсәткечләре.....	25
4.4. Коммуналь ресурсларның сыйфат күрсәткечләре	26
4.5. Ресурслар белән тәэмин итү системаларының ышанычлылык күрсәткечләре.....	27
5. МАКСАТЧАН КҮРСӘТКЕЧЛӘРГӘ ИРЕШҮНЕ ТӘЭМИН ИТӘ ТОРГАН ИНВЕСТИЦИОН ПРОЕКТЛАР ПРОГРАММАСЫ	28
5.1. Инвестицияләр чыганаclarы, тарифлар һәм Программаның халык өчен үтемлеге	30
5.2. Программа белән идарә итү	32
6.НИГЕЗЛӘУ МАТЕРИАЛЛАРЫ	33
6.1. Үсешнең перспектив күрсәткечләре	33
Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Иске Кырлай авыл жирлегенә характеристика	35
6.3. Сәнәгать үсеше фаразы.....	36
6.4. Төзелеш үсеше фаразы.....	36
6.5. Халык керемнәре үзгәрү фаразы	37
6.6. Коммуналь ресурсларга ихтыяжның перспектив күрсәткечләре.....	38
6.7.Коммуналь инфраструктура проблемаларының торышына характеристика.....	38
6.7.1. Су белән тәэмин ителеш	38
6.7.2. Су чыгару.....	38

6.7.3. Жылылык белән тээмин итү.....	39
6.7.4. Электр белән тээмин итү.....	39
6.7.5. Газ белән тээмин итү.....	39
6.7.6. Катты көнкүреш калдыкларын жыюу һәм чыгару.....	39
6.8.Электр ресурсларын саклау, исәпкә алу һәм мәгълүмат жынодагы проблемалар һәм торышы.....	39
6.9. Коммуналь инфраструктураны үстерүнең максатчан күрсәткечләре	41
6.10. Су белән тээмин итүнең перспектив схемасы.....	43
6.11. Су чыгаруның перспектив схемасы	43
6.12. Электр белән тээмин итүнең перспектив схемасы	43
6.13. ККК (ТБО) белән эш итүнең перспектив схемасы	43
6.14. Жылылык белән тээмин итүнең перспектив схемасы.....	43
6.15. Газ белән тээмин итүнең перспектив схемасы.....	43
6.16. Су белән тээмин итү һәм су чыгару буенча инвестиция проектлары	43
6.17.Жылылык белән тээмин итү буенча инвестиция проектлары.....	44
6.18.Электр белән тээмин итү буенча инвестиция проектлары	44
6.19. Газ белән тээмин итү буенча инвестиция проектлары.....	44
6.20. ТБОны утильләштерү (күмү) буенча инвестиция проектлары	44
6.21. Программаны гамәлгә ашыру өчен финанс ихтыяжлары.....	44
6.22. Программаны исәпләү моделе	46
7. Йомгаклау	47

КЕРЕШ

2021 - 2030 елларга Татарстан Республикасы Арча районы Иске Кырлай авыл жирлегенең коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программасы (алга таба - Программа) түбәндәге документлар нигезендә эшләнде:

- «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон (2016 елның 23 июнендәге редакция);
- «Коммуналь комплекс оешмалары тарифларын жайга салу нигезләре турында» 2004 елның 30 декабрәндәге 210-ФЗ номерлы Федераль закон (04.10.2014 ел редакциясе);
- Татарстан Республикасы Арча районы Иске Кырлай авыл жирлегенең генераль планы;
- Россия Федерациясе Региональ үсеш министрлыгының «Муниципаль берәмлекләрнең коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программасын эшләү турында» 06.05.2011 ел, № 204 боерыгы.

Программа хезмәт күрсәтүнең сыйфатын күтәрү һәм шәһәрнең экологик торышын яхшырту максатыннан коммуналь инфраструктураны, ягъни жылылык, су, газ, электр белән тәэмин итү, су чыгару, каты көнкүреш калдыкларын утильләштерү (күмү) объектларын, , үстерүнең төп юнәлешләрен билгели.

Программаның нигезен коммуналь инфраструктура үсешенең төрле юнәлешләре буенча программа чаралары системасы тәшкит итә. Әлеге программа Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Иске Кырлай авыл жирлегенең тотрыклы үстерүгә юнәлтелгән.

Әлеге Программаны эшләү һәм раслау киләчәктә коммуналь комплекс оешмаларының инвестиция программаларын эшләү өчен кирәк.

1. 2021 - 2030 елларга Татарстан Республикасы Арча районы Иске Кырлай авыл җирлегенең коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программасы паспорты

Программаның исеме	2021-2030 елларга Татарстан Республикасы Арча районы Иске Кырлай авыл җирлегенең коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программасы (алга таба - Программа)
Программаны эшләү өчен нигез	<ul style="list-style-type: none"> - Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы; - «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль закон (2016 елның 23 июнендәгә редакция); - «Коммуналь комплекс оешмалары тарифларын җайга салу нигезләре турында» 2004 елның 30 декабрдәгә 210-ФЗ номерлы Федераль закон (04.10.2014 ел редакциясе); - «Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру һәм Россия Федерациясендә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 23.11.2009ел, № 261-ФЗ Федераль закон; - «2030елга кадәр Россия Федерациясендә социаль-иқтисадый үсеш стратегиясе турында» 2014елның 28 июнендәгә 172-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Законы; - «Җирлекләренң, шәһәр округларының коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программаларына таләпләрне раслау турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенң 2013елның 14 июнендәгә 502 номерлы карары - «Муниципаль берәмлекләренң коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программасын эшләү турында» Россия Федерациясе Региональ үсеш министрлығының 2011 елның 06 маендагы 204 номерлы боерыгы; - РФ Төбәк министрлығының "Җирлекләренң һәм авыл округларының коммуналь инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программаларын эшләү буенча методик тәкъдимнәрне раслау турында" 2013елның 01 октябрдәгә 359/ГС боерыгы.
Программаның заказчысы	Татарстан Республикасы Арча районы Иске Кырлай авыл җирлеге администрациясе
Эшләүче Программаны	"Проект-тикшеренү үзәге" ЖЧЖ

<p>Программаның максаты</p>	<ul style="list-style-type: none"> - торак төзелеше ихтыяжларын исәпкә алып, коммуналь инфраструктураны комплекслы үстерүне тәмин итү, халыкка күрсәтелә торган коммуналь хезмәтләрнең сыйфатын яхшырту һәм шәһәрнең экологик иминлеген яхшырту; - коммуналь хезмәтләрдән файдаланучылар өчен житештерелә торган (күрсәтелә торган) хезмәтләрнең сыйфатын һәм ышанычлылыгын арттыру; - торак һәм граждан төзелеше ихтыяжларына туры китереп, каты көнкүреш калдыкларын утильләштерү (күмү) өчен файдаланыла торган коммуналь инфраструктура һәм объектлар системаларын МБ территориясендә коммуналь инфраструктураны модернизацияләү һәм төзү исәбенә үстерү; - авыл жирлеге территориясендә экологик везгыятьне яхшырту; - коммуналь хезмәтләр житештерүгә чыгымнарны оптимальләштерү, ресурслардан файдалануны киметү.
<p>Программаның бурычлары</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Татарстан Республикасы Арча районы Иске Кырлай авыл жирлегенең Генераль планын гамәлгә ашыру; -кулланучыларга коммуналь хезмәтләрне сыйфатлы һәм ышанычлы күрсәтүне тәмин итү; коммуналь инфраструктураны үстерү механизмнарын камилләштерү; коммуналь инфраструктура субъектлары һәм кулланучылар мәнфәгатьләренең нисбәтлелеген тәмин итү; коммуналь ресурслардан файдаланучылар өчен файдалану мөмкинлеген тәмин иткәндә, коммуналь инфраструктураны модернизацияләү һәм яңарту; хосусый-дәүләти партнерлык системасын төрле дәрәжәдәге бюджетлар акчалары исәбеннән концессия килешүләре төзү яисә инвестиция проектларын уртак финанслау юлы белән файдалану; кабул ителгән программалар нигезендә ресурслар белән тәмин итү һәм энергияне сак тоту системасын нәтижәле файдалану.
<p>Программаның ин мөһим максатчан күрсәткечләре</p>	<ul style="list-style-type: none"> - халык өчен коммуналь хезмәтләрдән файдалану мөмкинлеге; - коммуналь хезмәтләрнең сыйфаты; - кулланучыларны исәпләү приборлары белән колачлау дәрәжәсе; - ресурслар белән тәмин итү системалары эшенең ышанычлылыгы (ышанычсызлыгы); - перспективада кушыла торган яңа йөкләмәләр зурлыгы

Программаны тормышка ашыру сроклары	2021-2030 еллар
Программаны финанслау күләме һәм чыганақлары Программаны финанслау	2021-2030 еллар чорына Программаны гамәлгә ашыруга финанс чыгымнары - 0,0 мең сум, шул исәптән: бюджет акчалары - 0,0 мең сум, - бюджеттан тыш чаралар - 0,0 мең сум,

2. КОММУНАЛЬ ИНФРАСТРУКТУРЫНЫҢ хәзерге халәтенә характеристика

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Иске Кырлай авыл җирлеге халкы һәм оешмалары коммуналь хезмәтләр: су, газ һәм электр белән тәмин ителгән. Каты көнкүреш калдыкларын җыю һәм чыгару, җылылык белән тәмин итү, су чыгару авыл җирлеге территориясендә юк.

Коммуналь ресурслар һәм хезмәтләр җитештерү һәм сату муниципаль предприятиеләр тарафыннан да, шулай ук милекнең башка формасы предприятиеләре тарафыннан гамәлгә ашырыла, алар 1 нче таблицада китерелгән.

Муниципаль предприятиеләр үзләренең җитештерү эшчәнлегендә хужалык алып бару хокукында шәһәр милкендәге жиһазны файдаланалар. ААЖ, АО һәм ПО милек формасы предприятиеләре җитештерү эшчәнлегендә үз жиһазларын яисә аренданың озак сроклы шартнамәләре нигезендә муниципаль милекне файдаланалар.

1 нче таблица. Коммуналь ресурслар җитештерү һәм сату структурасы.

Ресурс, хезмәт күрсәтү	Ресурс белән тәмин итүче оешма	Милек иясе	Ресурслар өчен халык белән исәп-хисап системасы
Электр белән тәмин итү	«Татэнергосбыт» ААЖ	«Татэнергосбыт» ААЖ	Туры шартнамәлә р
Салкын су белән тәмин итү	Иске Кырлай авыл җирлеге администрациясе	Иске Кырлай авыл җирлеге администрациясе	Туры шартнамәлә р
Газ белән тәмин итү	«Сабыгаз» ЭПУ	«Сабыгаз» ЭПУ	Туры шартнамәлә р
Су чыгару	юк		
Каты көнкүреш калдыкларын җыю һәм утильләштерү	«Жилкомбытсервис» ЖЧЖ һәм «Яңа Кенәр коммуналь хезмәтләре» ЖЧЖ		
Җылылык белән тәмин итү	юк		

2.1. Су белән тээмин итү системасының төп күрсәткечләре

Иске Кырлай авыл жирлегендә су белән тээмин итү халыкның тормышын тээмин итүдә зур роль уйный.

Су белән тээмин итүнең үзәкләштерелгән системасының бурычлары: су чыгару, су әзерләү, махсулаштырылган резервуарларда су саклау һәм кулланучыларга суүткәргеч челтәргә су бирү.

Су белән тээмин итү системасы түбәндәгеләрне тээмин итә: торак һәм жәмәгать биналарында хужалык-әчә торган су куллану, коммуналь-көнкүреш предприятиеләре ихтыяжлары, предприятиеләрдә хужалык-әчә торган су куллану, әчәргә яраклы су таләп итә торган житештерү сәнәгать предприятиеләре ихтыяжлары, янғыннарны сүндерү, суүткәргеч-канализация хужалыгының үз ихтыяжлары (чиста су резервуарларын, су үткәрү һәм канализация челтәрләрен юдыру).

Су белән тээмин итү системасы инженерлык корылмаларының һәм жайланмаларның катлаулы технологик комплексын тәкъдим итә. Алар махсус режимда эшлиләр, үзләренең гидравлик һәм технологик характеристикалары бар, табигый чыганақлардан су алуны, аны транспортлауны һәм кирәкле күләмдә кулланучыларга су бирүне тээмин итәләр.

Иске Кырлай авыл жирлегендә су белән тээмин итүнең үзәкләштерелгән системасы аз үсеш алган. Челтәрләренең һәм корылмаларның техник торышы аларга карата белдерелә торган таләпләргә жавап бирми. Кайбер суүткәргеч челтәрләр авария хәлендә. Скважиналар ЭЦВ насослары белән жиһазландырылган. Насослар автомат режимда эшлиләр.

Су үткәрү челтәре Иске Кырлай авылында, Түбән Мәтәскә авылында, Югары Мәтәскә авылында, Мөндеш авылында һәм Казиле авылында бар.

Авыл жирлеге территориясендә су белән тээмин итү жир асты чыганақларыннан - скважиналардан гамәлгә ашырыла.

Торак пунктлар буенча биналарның һәм корылмаларның тээмин ителеш дәрәжәсе:

- Түбән Мәтәскә авылы: 100 %;
- Югары Мәтәскә авылы: 100 %;

- Югары Өзәк авылы: 50 %;
- Казиле авылы: 100 %;
- Мөндеш авылы: 100 %;
- Иске Кырлай авылы: 50 %;
- Иске Иябаш авылы: 50%;
- Өтнә авылы: 0 %.

Шәхси скважиналар биналарны һәм корылмаларны су белән тәмин итүнең альтернатив чарасы булып тора.

Жирлекне үзәкләштерелгән хужалык-эчә торган су белән тәмин итү чыганаclarы түбәндәгеләрдән гыйбарәт:

- Иске Иябаш авылының төньяк читендә су алу скважинасы (мәгълүматлар юк);
- Иске Кырлай авылы кырыендагы су алу скважинасы (дебит - 3 л/с);
- Иске Кырлай авылының көньяк-көнбатыш читендә су алу скважинасы (мәгълүматлар юк);
- Мөндеш авылының көнбатыш читендә су алу скважинасы (дебит - 1 л/с);
- Мөндеш авылының көньяк-көнбатыш читендә су алу скважинасы (мәгълүматлар юк);
- Югары Мәтәскә авылының төньяк-көнбатыш читендә су алу скважинасы (дебит - 3 л/с);
- Түбән Мәтәскә авылы кырыендагы су алу скважинасы (дебит - 3 л/с);
- Түбән Мәтәскә авылы кырыендагы су алу скважинасы (мәгълүматлар юк);
- Казылино авылының көнчыгыш читендә су алу скважинасы (дебит - 3 л/с, 5,0 метрга кадәр төшкәндә);
- Казиле авылының көньяк-көнчыгыш читендә су алу скважинасы (мәгълүматлар юк).

Жир асты суларының сыйфаты тулаем алганда СанПиН 2.1.4.1074-01 Эчә торган су белән тәмин итүнең үзәкләштерелгән системаларының сыйфатына карата гигиена таләпләре. Сыйфат контроле»таләпләренә туры килә.

Су жыю жайланмаларының жир асты суларыннан файдалану хокукына лицензия бар.

СП 31.13330.2012 "Су белән тээмин итү. Тышкы челтэрләр һәм корылмалар." буенча асыл жирлеге халкы өчен хужалык-эчә торган ихтыяжларга норматив су куллану елына 158,12 мең куб. м тәшкил итә.

2 нче таблица.

Күрсәткеч	Үлчәү берәмлеге	2021 елның 2 нче ярты еллыгы	2022 елның 1 нче ярты еллыгы	2022 елның 2 нче ярты еллыгы
Тариф	НДС белән 1 куб.м.	38,96	-	-
Тарифларның гамәлдә булу вакыты		01.07.2021 ел 31.12.2021 ел	01.01.2022е л- 30.06.2022е л	01.07.2022ел - 31.12.2022ел

Су белән тээмин итү системасында техник һәм технологик проблемалар:

1. Су белән тээмин итүнең үзәкләштерелгән системасы объектларының гомуми тузуы 50% тәшкил итә;
2. Су жыю корылмалары буенча төп проблема - жиһазларның мораль һәм физик яктан тузуы;
3. Артезиан скважиналарын озак эксплуатацияләү, торбаларның һәм фильтрлау элементларының коррозияләнүе су сыйфатының органолептик күрсәткечләренең начараюына китерә;
4. Күп кенә су жыю скважиналарының фильтрлау элементлары булмау су жыю зонасында ләм басу, ком басу нәтижәсендә су йөрү катламнарының нәтижәсез эшләвенә бәйле скважиналарның чагыштырма дебиты кимүгә китерә;
5. Жирлекнең барлык су жыю төеннәрендә кулланучыларда су алуны исәпли торган приборлар юк, бу өстәмә исәпләнмәгән югалтуларга китерә;
6. Рациональ булмаган һәм саксыз файдалануга эчә торган суны житештерү һәм башка эчә торган су белән тээмин итү максатларына бәйле булмаган максатларда файдалануны кертергә мөмкин. Жәйге чорда су куллану

сизелерлек арта, бу, беренче чиратта, бакчаларга , шулай ук яшел үсентеләргә су сибү белән бәйле.

2.2. Су чыгару системасының төп күрсәткечләре

Иске Кырлай авыл жирлегендә үзәкләштерелгән су чыгару системасы юк.

2.3. Жылылык белән тәмин итү системасының төп күрсәткечләре

Иске Кырлай авыл жирлегендә жылылык белән тәмин итүнең үзәкләштерелгән системасы юк.

2.4. Электр белән тәмин итү системасының төп күрсәткечләре

Иске Кырлай авыл жирлегендә электр белән тәмин ителеш түбәндәге торак пунктларда: Түбән Мәтәскә авылы, Иске Кырлай авылы, Югары Эзәк авылы, Югары Мәтәскә авылы, Казиле авылы, Мөндеш авылы, Иске Иябаш авылы һәм Өтнә авылында башкарыла. Электр белән тәмин итү өлкәсендә хезмәтләренә "Татэнергосбыт" ААҖ күрсәтә.

Торак пунктларны һәм житештерү объектларын электр белән тәмин итү 0,4 кВ көчәнеше электр үткәргеч һава линияләре аша гамәлгә ашырыла. Электр көчәнеше киметү һәм аны бүлү трансформатор 6-10/0,4 кВ электр подстанцияләре белән тәмин ителә.

Биналарның һәм корылмаларның электр энергиясе белән тәмин ителеш дәрәжәсе 100 % тәшкил итә.

электрүткәргеч торбаларның озынлыгы 34,5 км

Исәпләү приборлары 100% кулланучыда бар.

3 нче таблица.

Күрсәткеч	Үлчәү берәмлеге	2021 елның 2 нче ярты еллыгы	2022 елның 1 нче ярты еллыгы	2022 елның 2 нче ярты еллыгы
Тариф	1 кВт, НДС белән	2,64	-	-
Тарифларның гамәлдә булу вакыты		01.07.2021 ел	01.01.2022 ел	01.07.2022 ел

		31.12.2021 ел	30.06.2022е л	31.12.2022е л
--	--	------------------	------------------	------------------

2.5. Газ белән тәмин итү системасының төп күрсәткечләре

Иске Кырлай авыл жирлегендә газ белән тәмин итү түбәндәге торак пунктларда гамәлгә ашырыла: Түбән Мәтәскә авылы, Иске Кырлай авылы, Югары Әзәк авылы, Казиле авылы, Мөндеш авылы, Иске Иябаш авылы һәм Өтнә авылы. Газ белән тәмин итү өлкәсендә хезмәтләрне “Сабыгаз” ЭПУ күрсәтә.

Авыл жирлегенең барлык торак пунктларында да үзәкләштерелгән газ белән тәмин итү, торак һәм ижтимагый биналарның газ белән тәмин ителеше 100 %. Исәпләү приборлары белән тәмин ителеш 97%.

2.6. Каты көнкүреш калдыкларын жыю һәм чыгару

Жирлектә каты көнкүреш калдыкларын туплауның якинча норматив күләме елына 2383 кубометр, сыек көнкүреш калдыклары - елына 4332 кубометр тәшкил итә. Каты һәм сыек көнкүреш калдыкларының фактик күләме турында мәгълүматлар юк.

Каты көнкүреш калдыклары жирлекнең көньяк-көнбатыш өлешендә урнашкан полигонга, шулай ук торак пунктлар янында урнашкан чүплекләргә чыгарыла.

2.7. Кулланучыларда исәпләү һәм энергия ресурсларын саклау приборларын урнаштыруның торышын кыскача анализлау

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Иске Кырлай авыл жирлегендә энергияне сак тотуга һәм энергетик нәтижәлелекне арттыруга юнәлдерелгән максатчан программалар гамәлгә ашырыла.

Энергияне сак тоту программасының төп максаты - энергия сыйдырышлылыгы һәм энергия куллануның чагыштырма күрсәткечләрен киметү исәбенә кулланучыларның барлык төркемнәре тарафыннан энергия ресурсларын куллануны оптимальләштерү, икътисадны Иске Кырлай авыл

жирлегендә һәм бюджет даирәсендә энергияне сак тотучы үсеш юлына күчерү өчен шартлар тудыру.

Энергияне сак тоту программасы бюджеттан, коммуналь комплекс предприятиеләреннән, торак секторыннан финанслана торган оешмалар тарафыннан кайбер типлаштырылган чараларны гамәлгә ашыруның максатчанлыгын күрсәтә.

Иске Кырлай авыл жирлегенең торак фондында энергияне сак тоту чаралары гомумйорт һәм квартал приборлары белән тәмин ителешне арттыруга юнәлдерелгән. Торак секторда энергияне сак тоту программасында энергия куллану системаларының реаль торышын билгеләү, энергия ресурсларын югалту чыганаclarын билгеләү, энергия ресурсларын югалтуларны киметүнең оптималь юлларын сайлап алу каралган.

Коммуналь ресурс яки коммуналь хезмәтләр күрсәтүче предприятиеләрдә энергияне сак тоту чаралары электр һәм жылылык белән тәмин итү чыганаclarының эш режимнарын оптимальләштерүгә юнәлдерелгән.

Дәүләт яисә муниципаль берәмлек катнашындагы оешмаларда энергияне сак тоту һәм әлеге оешмаларның энергетика нәтижәлелеген арттыру чаралары файдаланыла торган коммуналь ресурсларны исәпкә алу приборлары белән жиһазлау; жылылык саклавын арттыру, биналарны, төзелешләрне, корылмаларны жылыту, жылылык энергиясен куллануны автоматлаштыру, яктырту, жылыту, су куллану системаларының энергетик нәтижәлелеген арттыру чаралары комплексын уздыруга юнәлдерелгән.

Арча районы Иске Кырлай авыл жирлегенең коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программасын һәм энергияне сак тоту һәм энергия нәтижәлелеге программасын бергәләп гамәлгә ашыру энергия ресурслары кулланучыларга коммуналь хезмәтләрнең чыгымнарын кыскартуны һәм сыйфатын күтәрүне, күпфатирлы йортларның торак урыннарында яшәү өчен уңайлы шартлар тудыруны, коммуналь хезмәтләр күрсәтүне арзан бәяләр буенча тәмин итәргә мөмкинлек бирәчәк.

3. КИЛӘЧӘКТӘ КОММУНАЛЬ РЕСУРСЛАРНЫ ҮСТЕРҮ ҺӘМ

АЛАРГА ИХТЫЯЖ

3.1. Халык саны динамикасы һәм фаразы

Халык саны халыкның демографик фаразын, табигый һәм механик хәрәкәтен исәпкә алып, жирлекнең таралыш системасында үсеш перспективалары турындагы мәгълүматларга нигезләнеп билгеләнгән. Киләчәктә булачак халык саны 5 нче таблицада китерелгән.

Иске Кырлай авыл жирлегендә яшәүчеләр саны 2021 елның 1 гыйнварына 2047 кеше тәшкил итте.

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Иске Кырлай авыл жирлегендә даими халык саны киләчәктә түбәндәгечә булачак:

4 нче таблица.

Атамасы	Төп чор (2021)	Беренче чират (2025)	Хисап срогы (2030)
Иске Кырлай авыл жирлеге	2047	1750	1453

Халык саны: хезмәткә сәләтле яшьтән яшьрәк - 451, хезмәткә сәләтле яшьтә - 1102 һәм пенсия яшеннән өлкәнрәк - 481 кеше.

Иске Кырлай авыл жирлеге халкының кимүе, үлүчеләр саны арту һәм туучылар санының кимүгә бәйле булачак. Даими яшәүче халыкның күчеп китүе хәлне катлауландыра. Әлеге процесслар территориянең хезмәт потенциалы кимүгә, кулланучылар потенциалы кимүгә һәм территорияль үсеш һәм пространство үзләштерү процессларына тискәре йогынты ясый.

Хисап срогына торак шартларын яхшыртуга юнәлдерелгән программаларны гамәлгә ашыруга, шулай ук нәтижәле региональ миграция һәм демография сәясәтен эшләүгә карамастан, халык саны кимиячәк.

3.2. Төзелеш үсеше фаразы

Хәзерге шартларда уңайлылык дәрәжәсен билгеләүче һәм фатир зурлыгы буенча торак тибын характерлаучы төп параметрларның берсе-кешенең фатир майданы белән тәмин ителеше.

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Иске Кырлай авыл җирлеге территориясендә торак фонды майданы 49 мең м² тәшкил итә. Халыкның торак белән тәмин ителеше 1 кешегә 23,93 м².

Торак фондының тузу торышы буенча төгәл мәгълүматлар юк, чөнки хосусый торак фондын техник инвентаризацияләү үткәрелмәгән.

Иске Кырлай авыл җирлеге чикләрендә төрле типтагы төзелешләр тәкъдим ителә.

Иске Кырлай авыл җирлеге территориясендә шәхси торак төзелешен урнаштыру өчен резерв майданчыклары бар, алар гамәлдәге инженерлык коммуникацияләре тирәсендә урнашкан.

3.3 Сәнәгать үсеше фаразы

Җирлек территориясендә сәнәгать җитештерүе объектлары юк.

3.4. Коммуналь ресурсларга ихтыяж фаразы

2016-2040 елларга Татарстан Республикасы Арча районы Иске Кырлай авыл җирлегенең генераль планын уңышлы гамәлгә ашыру кулланыла торган коммуналь ресурслар санын киметергә мөмкинлек бирәчәк, шул ук вакытта коммуналь хезмәтләрнең сатыла торган күләме арту халыкның санының үзгәрүе, халыкның төзекләндерү дәрәжәсе арту, сәнәгать җитештерүе арту һәм социаль әһәмияткә ия хезмәтләр күләме арту белән аңлатыла.

5 нче таблица. Коммуналь ресурсларга ихтыяжның перспективалы күрсәткечләре.

Күрсәткечләр	Үлчәү берәмлеге	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
		ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯСЕ									
Электр энергиясен сату күләме	мең кВт/сәг	104,34	101,84	99,4	97,02	94,69	92,42	90,2	88,03	85,91	83,84
шул исәптән											
халыкка	мең кВт/сәг	1,8	1,76	1,72	1,68	1,64	1,6	1,56	1,52	1,48	1,44
бюджет оешмаларына	мең кВт/сәг	102,54	100,08	97,68	95,34	93,05	90,82	88,64	86,51	84,43	82,4
башка кулланучыларга	мең кВт/сәг	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Электр энергиясен сату күләме үзгәру динамикасы (2021 елга карата).	%	100	97,6	95,27	92,98	90,75	88,58	86,45	84,37	82,34	80,35
ЖЫЛЫЛЫК ЭНЕРГИЯСЕ											
Жылылык белән тәммін итү күәте											
билеләнгән куәт	Г кал/сәг	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
фактик куәт	Г кал/сәг	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
СУ БЕЛӘН ТӘЭМИН ИТЕЛӘШ											
Су жибәрелгән- барлығы	мең м3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
шул исәптән											
халыкка	мең м3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
бюджет оешмаларына	мең м3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
башка оешмаларга	мең м3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Су сату күләме үзгәру динамикасы (2021 ел фактына	%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Күрсәткечләр карага)	Үлчәү берәмлеге	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
СУ ЧЫГАРУ											
ташландык сулар агызылды , барлыгы	мең м3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
шул исәптән											
халыктан	мең м3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
бюджет оешмаларынан	мең м3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
башка оешмалардан	мең м3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Су чыгару буенча хезмәт күрсәтүләргә гамәлгә ашыру күләме үзгәру динамикасы (2021 ел фактына карага).	%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ГАЗ БЕЛӘН ТӘЭМИН ИТҮ											
Газ сату - барлыгы	мең м3	53,185	51,91	50,66	49,45	48,27	47,11	45,98	44,88	43,8	42,75
шул исәптән											
халыкка	мең м3	2,4	2,34	2,28	2,23	2,18	2,13	2,08	2,03	1,98	1,93
бюджет оешмаларына	мең м3	50,785	49,57	48,38	47,22	46,09	44,98	43,9	42,85	41,82	40,82
башка оешмаларга	мең м3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Газ сату күләме үзгәру динамикасы (2021 ел фактына карага).	%	100	97,6	95,25	92,98	90,76	88,58	86,45	84,38	82,35	80,38
КАТЫ КӨНКҮРЕШ КАЛДЫКЛАРЫН КҮМҮ (УТИЛЬЛӘШТЕРҮ) ХЕЗМӘТЕ											
Жыю нормасы	бер кешегә елына куб метр	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

4. КОММУНАЛЬ ИНФРАСТРУКТУРАНЫ ҮСТЕРҮНЕН МАКСАТЧАН КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕ
4.1. Коммуналь хезмәтләрдән файдалану мөмкинлеге критерийлары

6 нчы таблица. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Иске Кырлай авыл жирлегендә халыкка коммуналь хезмәтләр күрсәтү динамикасы.

Халык өчен үтемлек критерийларының күрсәткечләрен исәпләү										
Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Иске Кырлай авыл жирлеге буенча коммуналь хезмәтләр өчен түләү										
Атамасы	Үлчәү берәмлеге	критерийның хисап күрсәткече								Искәрмә
		2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел	2025 ел	2026 ел	2027 - 2030 еллар		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Өч кешедән торган гаиләнең коммуналь хезмәтләре өчен түләүгә чыгымнарның айлык суммасы:	сум	-	-	-	-	-	-	-	-	
Гаиләнең гомуми керемендә коммуналь хезмәтләргә чыгымнар өлеше	%	-	-	-	-	-	-	-	-	
Гаиләнең гомуми керемендә коммуналь хезмәтләргә чыгымнар өлеше	18%тан да артык түгел									
Татарстан Республикасы РӘК күрсәткечләре										
ПКР буенча керемнәре яшәү минимумынан түбәнрәк булган халык өлеше	%	7	7	7	7	7	7	7	-	
Керемнәре яшәү минимумынан түбәнрәк булган халык өлеше	7%тан да артык түгел									

Халык өчен үтемлелек критерийларының күрсәткечләрен исәпләү

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Иске Кырлай авыл җирлегә буенча коммуналь хезмәтләр өчен түләү критерийның хисап күрсәткече										
Атамасы	Үлчәү берәмлегә	2021 ел	2022 ел	2023 ел	2024 ел	2025 ел	2026 ел	2027 - 2030 еллар		Искәрмә
		3	4	5	6	7	8	9	10	
1	2									
Татарстан Республикасы РӘК күрсәткечләре										
ПКР буенча коммуналь хезмәтләр өчен түләүләргә жыю дәрәжәсе	%	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Коммуналь хезмәтләр өчен түләүләргә жыю дәрәжәсе	кимендә 80%									
Татарстан Республикасы РӘК күрсәткечләре										
Гаиләләргә гомуми күләмдә коммуналь хезмәтләр өчен түләүгә субсидиялар алучылар - гаиләләр өлеше, %	%	12	12	12	12	12	12	12	12	-
Халыкның гомуми санында коммуналь хезмәтләр өчен түләүгә субсидиялар алучылар өлеше	15% артык түгел									
Татарстан Республикасы РӘК күрсәткечләре										

4.2. Коммуналь ресурсларга ихтыяжның фараз күрсәткечләре һәм перспектив йөкләнешләр

Коммуналь инфраструктура системаларын үстерү: электр белән тәмин итү, су белән тәмин итү, су чыгару, газ белән тәмин итү, каты көнкүреш калдыкларын күмү (утильләштерү) хезмәтләре Программаны гамәлгә ашыру барышында 7-11 нче таблицаларда күрсәтелгән индикаторлар һәм күрсәткечләр белән характерлана.

7 нче таблица. Электр белән тәмин итү системасын үстерү.

Күрсәткечләр	Үлчәү берәмлеге	2021	2022	2023	2024	2025
ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯСЕ						
тәмин итүчедән электр энергиясе алынды	мең кВт/сәг	104,34	4092,61	4062,58	4113,17	4200,61
Челтәрләрдә югалтуларның факттагы күләме	мең кВт/сәг	-	-	-	-	-
Челтәрләрдә югалтуларның факттагы дәрәжәсе	%	-	-	-	-	-
Электр энергиясе сатуның гомуми күләме	мең кВт/сәг	104,34	101,84	99,4	97,02	81,83
шул исәптән						
Халыкка	мең кВт/сәг	1,8	1,76	1,72	1,68	1,41
бюджет оешмаларына	мең кВт/сәг	102,54	100,08	97,68	95,34	80,42
Башка оешмаларга	мең кВт/сәг	0	0	0	0	0
Кулланучыларны электр энергиясен исәпкә алу приборлары белән тәмин итү	%	100	100	100	100	100

8 нче таблица. Жылылык белән тәмин итү системасын үстерү.

Күрсәткечләр	Үлчәү берәмлеге	2021	2022	2023	2024	2030
ЖЫЛЫЛЫК ЭНЕРГИЯСЕ						
Жылылыкны сату күләме						
билгеләнгән куәт	Гкал/сәг	-	-	-	-	-
фактик куәт	Гкал/сәг	-	-	-	-	-

9 нчы таблица. Су белән тәмин итү системасын үстерү.

Күрсәткечләр	Үлчәү берәмлеге	2021	2022	2023	2024	2030

СУ БЕЛЭН ТЭЭМИН ИТЕЛЭШ						
Житештерү күләме (су күтэрү)	елга/ мең куб метр	-	-	-	-	-
Читгән су алынды	елга/ мең куб метр	-	-	-	-	-
Челтэргә су китерелде	елга/ мең куб метр	-	-	-	-	-
Югалтулар күләме	елга/ мең куб метр	-	-	-	-	-
Югалтулар дәрәжәсе	%	-	-	-	-	-
үзәкләштерелгән су белән тээмин итү күләме	елга/ мең куб метр	-	-	-	-	-
Халыкка	елга/ мең куб метр	-	-	-	-	-
бюджет оешмаларына	елга/ мең куб метр	-	-	-	-	-
башка оешмаларга	елга/ мең куб метр	-	-	-	-	-
Кулланучыларны салкын суны исәпкә алу приборлары белән колачлау	%	-	-	-	-	-

10 нчы таблица. Су чыгару системасын үстерү.

Күрсәткечләр	Үлчәү берәмл еге	2021	2022	2023	2024	2030
СУ ЧЫГАРУ						
ташландык сулар агызылды, барлыгы	мең м3	-	-	-	-	-
шул исәптән						
халыктан	мең м3	-	-	-	-	-
бюджет оешмаларыннан	мең м3	-	-	-	-	-
башка оешмалардан	мең м3	-	-	-	-	-

11 нче таблица. Газ белән тәэмин итү системасын үстерү.

Күрсәткечләр	Үлчәү берәмлеге	2021	2022	2023	2024	2030
ГАЗ БЕЛӘН ТӘЭМИН ИТҮ						
үзәкләштерелгән газ белән тәэмин итү күләме	ельна куб метр	53,185	51,91	50,66	49,45	41,72
халыкка	ельна куб метр	2,4	2,34	2,28	2,23	1,88
бюджет оешмаларына	ельна куб метр	50,785	49,57	48,38	47,22	39,84
башка оешмаларга	ельна куб метр	0	0	0	0	0

4.3.халык тарафыннан һәр төр коммуналь ресурслар кулланы күрсәткечләре

12 нче таблица.

Индикаторлар	Үлчәү берәмлеге	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1. Электр кулланы системасы											
бүленгән электр кулланы	аена кВт/кеше	50,97	51,23	51,55	51,9	52,34	52,8	53,33	53,97	54,65	55,42
2. Жылылык белән тээмин итү системасы											
Жылылык кулланы	мең аена гҗал	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Су белән тээмин итү системасы											
су кулланы	аена м3 /кеше	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Су чыгару системасы											
Су чыгару	аена м3 /кеше	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Газ белән тээмин итү системасы											
газ белән тээмин итү	аена м3 /кеше	25,98	26,11	26,28	26,46	26,68	26,92	27,19	27,51	27,86	28,25
6. Катгы көнкүреш калдыкларын күмү (утильләштерү) хезмәте											
Катгы көнкүреш калдыкларын күмүнең (утильләштерүнең) чагыштырма күләме	елга м3/кеше	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Су белән тээмин итү һәм катгы көнкүреш калдыкларын күмү күрсәткечләрен исәпкә алып барылмый.

4.4. Коммуналь ресурсларның сыйфат күрсәткечләре

Коммуналь инфраструктура объектларының техник торышы, беренче чиратта - аларның эш ышанычлылыгы. Әлеге параметрны тикшереп тору һәм анализлау хезмәт күрсәтү сыйфатын билгеләргә, соңгы 10 елда авария хәленең 10 тапкырга артуы фондында төп фондларны реабилитацияләү буенча көчләрнең җитәрлек булуын бәяләргә мөмкинлек бирә.

Бу бәяләүне исәпкә алып, төп фондларны модернизацияләүнең кирәкле һәм җитәрлек дәрәжәсе билгеләнә, искергән челтәрләр һәм җиһазлар алмаштырыла. Нәтижәдә коммуналь комплекста төп фондларны ремонтлау һәм модернизацияләү чаралары белән фактта тәмин ителеш билгеләнергә мөмкин.

Коммуналь комплекс эшчәнлегенең гамәлдәге идарә системасын, институциональ үзгәртеп корулар дәрәжәсен, шартнамәчел мөнәсәбәтләрне үстерүне бәяләргә мөмкинлек бирүче оештыру-хокукый характеристикалары.

Максатчан индикаторлар коммуналь хезмәтләрнең һәр төре буенча анализлана һәм вакыт-вакыт яңадан карала һәм актуальләштерелә.

Тормышны тәмин итү системаларына хезмәт күрсәтүнең ышанычы коммуналь объектларның тыштан теләсә нинди йогынты ясаганда, яшәү тирәлегә сыйфатын сизелерлек киметмичә, Татарстан Республикасы Арча районы Иске Кырлай авыл җирлегенең яшәешен тәмин итү сәләтен характерлый, ягъни коммуналь системаларның аварияләрсез, зарарсыз, башка хокук бозуларсыз эшләү мөмкинлеген бәяли.

Коммуналь инфраструктура объектлары эшенең ышанычын кире зурлык белән бәяләү максатка ярашлы:

баш тартуларның ешлыгы (объект масштабында һәлакәтләр саны һәм зарарланулар саны, мәсәлән, 1 км инженер челтәрләренә, төп фондлар бәясенә 1 млн сумына);

-коммуналь челтәрләрнең тузуы, алмаштыруга мохтаж коммуналь челтәрләрнең озынлыгы; ел саен алмаштырыла торган челтәрләрнең өлешләре;

югалтулар һәм исәпләнмәгән чыгымнар дәрәжәсе .

Системаның баланслануы коммуналь системалардан файдалануның нәтижәлелеген характерлый, түбәндәге күрсәткечләр ярдәмендә билгеләнә: житештерү куәтләренән файдалану дәрәжәсе; куәтләр кытлыгы булу; исәпкә алу приборлары белән тәмин ителеш.

Ресурс нәтижәлелеге ресурслардан файдалануның рациональлеген билгели, түбәндәге күрсәткечләр белән характерлана: электр энергиясенен чагыштырма чыгымы, ягулыкның чагыштырма чыгымы.

Коммуналь комплекс оешмалары тарафыннан күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфаты күрсәтелгән хезмәтләрнең сыйфатына билгеләнгән ГОСТларга, эпидемиологик нормаларга һәм кагыйдәләргә туры килүен характерлый.

Коммуналь хезмәтләрне куллану нормативлары халык тарафыннан коммуналь хезмәт күрсәтүләрдән файдалану күләмен тормыш эшчәнлеген саклап калу өчен житәрлек дәрәжәдә чагылдыра.

Коммуналь ресурслар сыйфатының төп күрсәткечләре ресурслар һәм хезмәт күрсәтүләр төрләре буенча системалаштырылган һәм 5.2 нче бүлектә тәкъдим ителгән.

4.5. Ресурслар белән тәмин итү системаларының ышанычлылык күрсәткечләре

Ресурслар белән тәмин итү системаларының ышанычлы эш күрсәткечләре 13 нче таблицада күрсәтелгән. Күрсәткечләрнең саны 6.4 бүлектә бирелгән.

13 нче таблица.

Ресурслар белән тәмин итү төре атамасы	Ышанычлылык күрсәткечләре
Электр энергиясе	Электр белән тәмин итү системасындагы аварияләр һәм инцидентлар нәтижәсендә кулланучыларны электр белән тәмин итүдә өзеклекләр саны
Жылылык энергиясе (жылылык һәм кайнар су белән тәмин итү)	Юк
Су белән тәмин	Су белән тәмин итү системасындагы аварияләр һәм

ителеш	инцидентлар нәтижәсендә кулланучыларны электр белән тәэмин итүдә өзеклекләр саны
Су чыгару	Юк
Газ белән тәэмин итү	Электр белән тәэмин итү системасындагы аварияләр һәм инцидентлар нәтижәсендә кулланучыларны электр белән тәэмин итүдә өзеклекләр саны

5. МАКСАТЧАН КҮРСӘТКЕЧЛӘРГӘ ИРЕШҮНЕ ТӘЭМИН ИТӘ ТОРГАН ИНВЕСТИЦИЯ ПРОЕКТЛАРЫ ПРОГРАММАСЫ

Физик һәм мораль яктан искергән коммуналь инфраструктура заманча экологик таләпләрне үтәүне һәм коммуналь ресурсларны кулланучыларга китерелә торган коммуналь ресурсларның санына һәм сыйфатына карата үсә баручы таләпләрне үтәүне тәэмин итәргә мөмкинлек бирми. Татарстан Республикасы Арча районы Иске Кырлай авыл жирлегенең нормаль эшләве һәм социаль-икътисадый үсеше коммуналь инфраструктураны мәжбүри модернизацияләү һәм коммуналь ресурслар житештерүнең, транспортировкауның һәм куллануның нәтижәләлеген арттыру шартларында мөмкин. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Иске Кырлай авыл жирлегенең инвестиция проектлары программасы:

- электр белән тәэмин итүдә инвестиция проектлары;
- су белән тәэмин итүдә инвестиция проектлары;
- су чыгаруда инвестиция проектлары;
- газ белән тәэмин итүдә инвестиция проектлары;
- жылылык белән тәэмин итүдә инвестиция проектлары;
- каты көнкүреш калдыкларын утильләштерүдә инвестиция проектлары.

Инвестиция проектларын гамәлгә ашырудан һәм кабул ителгән «Энергетика нәтижәләлеген арттыру программасы»ннан көтелә торган нәтижә ресурслар белән тәэмин итүнең, ресурслар сыйфатының ышанычлылыгын арттырудан, шулай ук табигый күрсәткечләрдә ресурсларны ремонтлауга, экономияләүгә чыгымнарны киметүдән һәм, ахыр чиктә, коммуналь инфраструктура системалары эшчәнлегенең икътисадый нәтижәләлеген күтәрүдән гыйбарәт.

5.1. Инвестициялар чыганакалары, тарифлар һәм Программаның халык өчен үтемлелеге

Инвестициялар чыганакалары предприятиеләрнең үз чаралары (табыш, амортизация чыгымнары, проектларны гамәлгә ашыру исәбенә чыгымнарны киметү), тоташтыру (кушу) өчен түләүләр, бюджет акчалары (жирле, төбәк, федераль бюджетлар), кредитлар, хосусый инвесторлар акчалары булырга тиеш.

Хәзерге вакытта авыл жирлегендә жылылык белән тәэмин итү, су белән тәэмин итү, су чыгару, газ белән тәэмин итү системасы өчен финанслауның бердәнбер чыганакалары түбәндәгеләр булырга мөмкин:

- төрле дәрәжәдәге бюджетлар акчалары;
- кредит оешмаларының заем акчалары;
- инвесторларның жәлеп ителгән акчалары;
- финанслауның башка чыганакалары.

Проектлар гамәлгә ашырылачак:

- коммуналь ресурслар бирүче гамәлдәге оешмалар тарафыннан;

– Чит инвесторларны жәлеп итү өчен конкурслар үткәрү юлы белән (шул исәптән коммерция концессиясе килешүләре буенча оешмалар яисә индивидуаль эшкуарлар).

Коммуналь инфраструктураны комплекслы үстерү программасында жиһазларның һәм челтәрләрнең муниципаль булмаган милек өлешендә электр белән тәэмин итү һәм газ белән тәэмин итү системаларын модернизацияләүне һәм үстерүне финанслау чыганакалары каралмаган:

- электр белән тәэмин итү һәм газ белән тәэмин итү системаларын модернизацияләү, челтәрләр һәм жиһазларын реконструкцияләү, предприятиеләр милкендәге газ белән тәэмин итү өсәге оешмаларның инвестиция программалары кысаларында гамәлгә ашырыла.

2021 - 2030 еллар чорына коммуналь хезмәтләргә тарифлар түбәндәгечә фаразлана:

14 нче таблица.

	Хезмэтләр	Коммуналь хезмэтлэргә тарифлар еллар буенча сумнарда.						
		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027-2030
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Салкын су белән тээмин итү, 1 м3 (НДСтан башка)	38,96	40,13	41,33	42,57	43,85	45,17	46,53 - 52,38
2	Су чыгару, 1 м3 өчен (НДСтан башка)	-	-	-	-	-	-	-
3	Жылылык белән тээмин итү, 1 Гкал өчен (НДСтан башка)	-	-	-	-	-	-	-
4	Газ белән тээмин итү, 1 м3 өчен (НДСтан башка)	5,72	5,89	6,07	6,25	6,44	6,63	6,83 - 7,68
5	Электр белән тээмин итү, 1 кВт өчен (НДСтан башка)	2,64	2,72	2,8	2,88	2,97	3,06	3,15 - 3,54

Коммуналь комплекс оешмалары хезмэтлэрэннән икътисадый файдалану кулланучыларның коммуналь хезмэтлэрнең билгелэнгән бәясеннән түләү сәләтенә туры килүен чагылдыра.

- Яшәү минимумыннан түбәнрәк керемле халык өлеше - 7%тан да артык түгел
- Коммуналь хезмэтләр өчен түләүлэрнең жыелу дәрәжәсе кимендә 87%
- Халыкның гомуми санында коммуналь хезмэтләр өчен түләүгә субсидияләр алучылар өлеше 12 %тан артмый.

Түбәндә, 15 нче таблицада хисап нәтижәләре китерелгән.

15 нче таблица.

	Ирешерлек критерий исеме	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027-2030
1	Гаиләнең гомуми керемдә коммуналь хезмэтлэргә чыгымнар өлеше, %	-	-	-	-	-	-	-
2	Яшәү минимумыннан түбәнрәк керемле халык өлеше, %	7	7	7	-	-	-	-
3	Коммуналь хезмэтләр өчен түләүлэрне жыю дәрәжәсе, %	-	-	-	-	-	-	-
4	Халыкның гомуми санында коммуналь хезмэтләр өчен түләүгә субсидияләр алучылар өлеше, %	12	12	12	12	12	12	12

5.2. Программа белән идарә итү

1. Программаны гамәлгә ашыру өчен Татарстан Республикасы Арча районы Иске Кырлай авыл җирлеге администрациясе җаваплы.

2. Программаны гамәлгә ашыру эшләренә план-график, коммуналь комплекс оешмалары өчен техник биремнәр эшләү срокларын да кертел, бюджет акчаларын бүлөп бирү буенча карарлар кабул итү, инвесторларны җәлеп итү конкурсларын эзерләү һәм уздыру, шул исәптән концессиягә һәм башкалар, коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программасын кабул иткәннән соң өстәмә рәвештә раслана.

3. Программаның үтәлешен тикшереп торы Татарстан Республикасы Арча районы Иске Кырлай авыл җирлеге администрациясе тарафыннан гамәлгә ашырыла.

6. НИГЕЗЛӘУ МАТЕРИАЛЛАРЫ

6.1. Үсешнең перспектив күрсәткечләре

Татарстан Республикасы Арча районы Иске Кырлай авыл жирлегенең тотрыклы үсеш гипипотекасы һәм тулы үсеш чорына аның социаль-икътисадый үсешенең төп параметрлары фаразы жирлекнең территорияль үсешенең перспектив параметрларын генераль план составында билгеләү, капиталъ төзелеш объектларын һәм башка күрсәткечләрне урнаштыру буенча функциональ зоналар һәм зоналар чикләрен билгеләү өчен база булып тора. Территорияләрнең теге яки бу төрләренә ихтыяж, планлаштыру структурасын, инженерлык, транспорт һәм социаль инфраструктураларны этаплап үстерү һәм жирлек үсешенең генераль план белән исәпкә алына торган башка аспектлары социаль-икътисадый үсеш күрсәткечләренең үзгәрү темпларына бәйле.

Жирлекнең тотрыклы социаль-икътисадый үсешенең төп максатлары :

1. Икътисадый - региональ һәм регионара хезмәт бүленеше системасына актив интеграцияләнүче конкурентлыкка сәләтле предприятияләр формалаштыруга, хезмәт күрсәтүләр өлкәсен модернизацияләүгә, урта һәм кече эшкуарлыкны үстерүгә юнәлдерелгән.
2. Социаль - кеше капиталын торгызуга һәм алардан нәтижәле файдалануга, халыкның яшәве өчен уңайлы шартлар булдыруга, миграция агымнарын жәлеп итүгә һәм социаль инфраструктураны үстерүгә юнәлдерелгән.
3. Экологик - уникаль табигать ресурсларын саклау системасын формалаштыруга һәм алардан нәтижәле файдалануга, табигый потенциалны саклауга юнәлдерелгән.

Перспективага төп карарлар Татарстан Республикасы Арча районы Иске Кырлай авыл жирлегенең фаразлана торган социаль һәм икътисадый үсеш тенденцияләрендә нигезләнә һәм территориянең барлык аспектлары буенча ресурс потенциалын анализлаудан чыга (икътисад, демография, транспорт-инженерлык һәм социаль инфраструктура, территория, рекреация, инвестицияләр).

Татарстан Республикасы Арча районы Иске Кырлай авыл жирлеген үстерүнең төп принципларының берсе булып халыкның яшәеше өчен даими уңай шартлар тудыру торырга тиеш. Демографик проблема якын киләчәктә икътисад үсешен билгели, шуңа күрә жирлек өчен өстенлекле бурычлар булып мәгарифне, сәламәтлек саклауны алга таба үстерү, шулай ук халыкның тормыш сыйфатын яхшырту буенча башка чаралар күрү тора (торак, инфраструктура программалары һ.б.).

Жирлекнең социаль-икътисады үсешенәң төп факторлары

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Иске Кырлай авыл жирлегенә икътисадының конкурент өстенлекләре һәм үсеш перспективалары социаль-икътисады үсешенәң төп факторларын, аның көчле һәм йомшак якларын анализлауга нигезләнә.

Анализ һәм җыелма бәяләү тиешле факторларның төп төркемнәре:

1. сәяси шартлар;
2. табигать ресурслары һәм шартлары;
3. икътисады-географик урыны;
4. икътисады шартлар;
5. демографик өзгәртү һәм хезмәт ресурслары;
6. экологик шартлар;
7. торак-коммуналь хужалык һәм социаль өлкәнәң торышы.

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Иске Кырлай авыл жирлегенәң социаль-икътисады һәм шәһәр төзелеше үсешенә уңай йогынты ясы торган барлык факторлар өч төркемгә бүленә:

- Эчке факторлар (көчле яклар), аларны киметү яки тышкы янауларның һәм куркынычлыklarның тискәре йогынтысын минимумга киметү өчен файдаланырга мөмкин.

- Эчке тирәлекнең йомшак якларын нейтральләштерүгә юнәлдерелгән тышкы уңайлы факторлар (мөмкинлекләр).

- Тышкы һәм эчке мохитнең (көчле якларның һәм мөмкинлекләренең ярашуы) уңай факторлары, алар уңайсыз факторларның тискәре йогынтысын киметүгә яки нейтральләштерүгә юнәлдерелгән булырга мөмкин.

Татарстан Республикасы Арча районы Иске Кырлай авыл җирлегенең икътисадый потенциалы, конкуренциягә сәләтлелеге һәм жәлеп итүчәнлеге үсешенә тискәре йогынты ясый торган йомшак яклар сыйфатында түбәндәге факторлар аерылып тора:

–Инженер инфраструктурасының начар үсеше, аның начар техник торышы.

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Иске Кырлай авыл җирлегенә характеристика

Иске Кырлай авыл җирлеге Арча муниципаль районының үзәк өлешендә урнашкан. Аның мәйданы 11343 га.

Иске Кырлай авыл җирлеге чиге «Арча муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләренең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» 2005 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән билгеләнгән.

Җирлек чиге турында белешмәләр Бердәм дәүләт күчемсез милек реестрында бирелгән.

Җирлек территориясендә түбәндәге торак пунктлар урнашкан:

- Түбән Мәтәскә авылы (авыл җирлегенең административ үзәге);
- Югары Мәтәскә авылы;
- Югары Әзәк авылы;
- Казиле авылы;
- Мөндеш авылы;
- Иске Кырлай авылы;
- Иске Иябаш авылы;
- Өтнә авылы.

Халык санын һәм составын фаразлау (демографик фараз)

Татарстан Республикасы Арча районының Иске Кырлай авыл җирлеге халкы 2021 елда 2047 кеше тәшкил итте, 2025 елга фаразланучы 1750 кеше тәшкил итәчәк.

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Иске Кырлай авыл җирлеге халкының кимүе халыкның китүенә санына бәйле булчак. Иске Кырлай авыл җирлегендә гаиләдә уртача 3 кеше.

Татарстан Республикасы Арча районы Иске Кырлай авыл җирлегендә демографик хәлне исәпкә алып, халыкның перспектив саны хисабы.

16 нчы таблица.

Торак пункт исеме	төп чор (2021 ел)	Беренче чират	хисап срогы (2030 ел)
		(2025 ел)	
Даими халык саны	2047	1750	1454
шул исәптән			
хезмәткә сәләтле яшьтәгеләр	1102	945	829
хезмәткә сәләтле яшьрәкләр	451	368	320
-пенсия яшендәгеләр	481	350	262

Иске Кырлай авыл җирлегендә сәламәтлек саклау, мәгариф, торак сәясәте, ана капиталы бирү, бала табу сертификатларын куллану өлкәләрендә милли проектларны гамәлгә ашыру оптимистик фаразның нигезе булып тора, бу туучылар санына уңай йогынты ясарга тиеш.

6.3. Сәнәгать үсеше фаразы

Җирлек территориясендә сәнәгать җитештерүе объектлары юк.

Генераль план сәнәгать өлкәсендә җирлекне үстерүнең озак сроклы стратегик программасына эверелергә тиеш.

6.4. Төзелеш үсеше фаразы

Администрация мәгълүматларына караганда, Татарстан Республикасы Арча районы Иске Кырлай авыл җирлеге территориясендә торак фондының гомуми мәйданы 49,0 мең м² тәшкил итә. Авыл җирлегендә торак фонды белән уртача тәэмин ителеш бер кешегә 23,93 м².

торак фондының инженерлык инфраструктурасы белән тәэмин ителеш дәрәжәсе.

17 нче таблица.

№	Инженерлык жиһазы төре	Инженерлык жиһазлары белән тээмин ителгән торак фондының мәйданы мең м2	Тээмин ителеш дәрәжәсе, %
1	Су белән тээмин ителеш	-	-
2	Су чыгару (канализация)	-	-
3	Газ белән тээмин итү	-	-
4	Электр белән тээмин итү	-	100
5	Жылылык белән тээмин итү	-	-
6	Каты көнкүреш калдыкларын утильләштерү	-	-

Торак шартларын яхшырту проблемасы хәзерге вакытта иң катлаулыларның берсе булып тора, Татарстан Республикасы Арча районы Иске Кырлай авыл жирлеге администрациясе әлеге проблемага зур игътибар бирә.

Аерым категорияләрдәге гражданнар саны шактый артты, аларга торак урыннары дәүләт торак сертификатларын бирү һәм дәүләт һәм өлкә бюджетлары хисабына субсидияләр һәм социаль түләүләр рәвешендә дәүләт йөкләмәләре буенча гамәлгә ашырыла.

Бүгенге көндә торакка ихтыяж югары булып кала.

Халыкның кимүенә бәйле рәвештә, торак белән тээмин ителешнең уртача күрсәткече 1 кешегә 33,7 кв.м тәшкил итәчәк.

Татарстан Республикасы Арча районы Иске Кырлай авыл жирлеге чикләрендә яңа торак төзелеше каралган.

Проектлау сроклары буенча яңа торак төзелеше һәм алар өчен таләп ителә торган территорияләр күләмнәре

6.5. Халык керемнәре үзгәрү фаразы

Эшқуарлык эшчәнлегеннән керемнәр һәм хезмәт хакы халыкның керемнәренең төп чыганагы. Фаразланган чорда халыкның керемнәре структурасында хезмәт хакы, эшмәкәрлек эшчәнлегеннән һәм милектән керем өлеше арта, актив федераль социаль сәясәт: халыкның аз керемле категорияләренә һәм балалары булган гражданнарга дәүләт социаль ярдәмен камилләштерү белән бәйле социаль трансфертлар өлеше арта.

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Россия Федерациясе буенча тулаем халыкның жан башына һәм халыкның төп социаль-демографик төркемнәре буенча яшәү минимумы күләмен билгеләү турында» карары нигезендә 2020

елга Татарстан Республикасы Арча районы Иске Кырлай авыл жирлегенен хезмәткә сәләтле халкы буенча бер кешегә уртача акчалата керем күләме юк.

6.6. Коммуналь ресурсларга ихтыяжның перспектив күрсәткечләре

Фаразлауларга караганда, энергия сыйдырышлы товарларга (жер юу, савыт-саба юу машиналары, кондиционерлар, компьютерлар һ.б.) куллану һәм яңа, ремонтлана торган биналар өчен йөкләнеш арту белән бәйле рәвештә электр энергиясен куллану күләме кимү күзәтелмәячәк.

Газ белән тәмин итүгә сорау Татарстан Республикасы Арча районы Иске Кырлай авыл жирлегенен социаль-икътисадый үсеш шартларыннан чыгып, шулай ук икътисад һәм социаль өлкәдәге өзгыятьне анализлау нигезендә планлаштырыла. Элеге Программаның гамәлдә булу чорына газ куллануның артуы яңа кулланучылар кушылуга бәйле рәвештә ел саен үсәчәк.

6.7. Коммуналь инфраструктура проблемаларының торышына характеристика

6.7.1. Су белән тәмин итү

Су белән тәмин итү системасында төп проблема - су жыю корылмалары һәм су үткөрү чөлтәре жиһазларының физик һәм мораль яктан тузуы.

Артезиан скважиналарын озак эксплуатацияләү, торбалар һәм фильтрлау элементлары коррозияләнү су сыйфатының органолептик күрсәткечләренен начараюына китерә. Күп кенә су жыю скважиналарының фильтрлау элементлары булмау ләм басу, ком басу нәтижәсендә су жыю зонасында су йөрү катламнарының нәтижәсез эшләвенә бәйле скважиналарның чагыштырма дебитын кимү китерә.

6.7.2. Су чыгару

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Иске Кырлай авыл жирлегендә үзәкләштерелгән су чыгару юк.

6.7.3. Жылылык белән тээмин итү

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Иске Кырлай авыл жирлегендә жылылык белән тээмин итү системасы юк.

6.7.4. Электр белән тээмин итү

Электр белән тээмин итү өлкәсендә электр белән тээмин итү челтәрләренең тузу дәрәжәсе проблема булып тора.

«Татэнергосбыт» ААЖ -электр белән тээмин итү өлкәсендә эксплуатацияләү оешмасы. Торак пунктларны һәм житештерү объектларын электр белән тээмин итү 0,4 кВ көчәнешле электр үткәргеч һава линияләре аша гамәлгә ашырыла. Электр көчәнешен киметү һәм аны бүлү трансформатор 6-10/0,4 кВ электр подстанцияләре белән тээмин ителә.

6.7.5. Газ белән тээмин итү

Авыл жирлегенең барлык торак пунктларында да үзәкләштерелгән газ белән тээмин итү, торак һәм ижтимагый биналарның газ белән тээмин ителеше 100 %. Әлеге тармакта проблемалар юк.

6.7.6. Каты көнкүреш калдыкларын жыю һәм чыгару

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Иске Кырлай авыл жирлегендә каты көнкүреш калдыкларын үзәкләштерелгән жыю һәм чыгаруны «Жилкомбытсервис» ЖЧЖ һәм «Яңа Кенәр коммуналь хезмәтләре» ЖЧЖ башкара. Каты көнкүреш калдыклары жирлекнең көньяк-көнбатыш өлешендә урнашкан полигонга, шулай ук торак пунктлар янында урнашкан чүплекләргә чыгарыла.

6.8. Электр ресурсларын саклау, исәпкә алу һәм мәгълүмат жыюдагы проблемалар һәм торышы

Татарстан Республикасы Арча районы Иске Кырлай авыл жирлеге территориясендә энергетика ресурсларын нәтижәле файдалану, кулланучылар,

тээмин итүчелэр һәм энергетика ресурсларын житештерүчелэр мәнфэгательерен яраштыру принципларына нигезлэнгән энергияне сак тоту сәясәтен гамәлгә ашыру ягулык-энергетика ресурсларын экономияләү, жирлек бюджеты акчалары чыгымнарын кыскарту һәм коммуналь хезмәтләр өчен халыкның түләүләр дәрәжәсен тотрыкландыру зарурлығына бәйле.

6.9. Коммуналь инфраструктураны үстөрүнөң максатчан күрсөткөчлөрө

18 нче таблица.

	Үлчөү берәмлег	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Су белән тээмин ителеш											
1	барлыгы МБ буенча су үткэрү чөлтөрлөрөнө, ихтыяжыны канәгатълөндөрү өлөшө	%	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Су биргәндә югалтулар өлөшө барлык МБ буенча соңгы кулланучыга кадәр	%	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Су чыгару											
2	Муниципаль берәмлек буенча барлык су чыгару чөлтөрлөрөнө ихтыяжыны канәгатълөндөрү өлөшө	%	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Су чыгару объектарының тузу өлөшө	%	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Газ белән тээмин итү											
3	барлыгы муниципаль берәмлек буенча газ белән тээмин итү чөлтөрлөрөнө, ихтыяжыны канәгатълөндөрү өлөшө	%	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Электр белән тээмин итү											
4	барлыгы муниципаль берәмлек буенча электр белән тээмин итү чөлтөрлөрөнө ихтыяжыны канәгатълөндөрү өлөшө	%	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	барлыгы муниципаль берәмлек буенча электр энергиясен ахыргы кулланучыга тапшырганда югалтулар өлөшө	%	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Жылылык белән тээмин итү											
5	барлыгы муниципаль берәмлек буенча жылылык белән тээмин итү чөлтөрлөрөнө ихтыяжыны канәгатълөндөрү өлөшө	%	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Катты көнкүрөш қалдықларын жыю (утильләштерү) системасы											
6	район халқының гомуми санында чүп	%	-	-	-	-	-	-	-	-	-

	жыоны һәм чыгару белән тәмин ителгән халык өлеше											-
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

6.10. Су белән тәмин итүнең перспектив схемасы

Проект срогына, перспективалы схема булмау сәбәпле, су белән тәмин итү өлкәсендәге чаралар юк.

6.11. Су чыгаруның перспектив схемасы

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Иске Кырлай авыл җирлегендә үзәкләштерелгән су чыгару системасы булмау сәбәпле, су чыгару өлкәсендәге чаралар юк.

6.12. Электр белән тәмин итүнең перспектив схемасы

перспектив схема булмау сәбәпле, проект срогына электр белән тәмин итү өлкәсендә чаралар юк.

6.13. ККК (ТБО) белән эш итүнең перспектив схемасы

Каты көнкүреш калдыклары белән эш итү өлкәсендәге чаралар Иске Кырлай авыл җирлегендә юк.

6.14. Жылылык белән тәмин итүнең перспектив схемасы

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Иске Кырлай авыл җирлегендә жылылык белән тәмин итү өлкәсендә чаралар юк, чөнки жылылык белән тәмин итүнең үзәкләштерелгән системасы юк.

6.15. Газ белән тәмин итүнең перспектив схемасы

Газ белән тәмин итү өлкәсендә проект срогына перспективалы схема булмауга бәйле рәвештә чаралар юк.

6.16. Су белән тәмин итү һәм су чыгару буенча инвестиция проектлары

2021-2030 елга Татарстан Республикасы Арча районы Иске Кырлай авыл җирлеген су белән тәмин итү һәм су бүлеп бирү буенча инвестиция чаралары программасы юк.

6.17.Жылылык белән тээмин итү буенча инвестиция проектлары

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Иске Кырлай авыл жирлеген жылылык белән тээмин итү буенча 2021-2030 елга инвестиция чаралары программасы юк.

6.18.Электр белән тээмин итү буенча инвестиция проектлары

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Иске Кырлай авыл жирлеген электр белән тээмин итү буенча 2021-2030 елга инвестиция чаралары программасы юк.

6.19. Газ белән тээмин итү буенча инвестиция проектлары

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Иске Кырлай авыл жирлеген газ белән тээмин итү буенча 2021-2030 елга инвестиция чаралары программасы юк.

6.20. ТБОны утильләштерү (күмү) буенча инвестиция проектлары

Татарстан Республикасы Арча районы Иске Кырлай авыл жирлегенен каты көнкүреш калдыкларын утильләштерү буенча 2021-2030 елга инвестиция чаралары программасы юк.

6.21. Программаны гамәлгә ашыру өчен финанс ихтыяжлары

Әлеге бүлектә инвестиция проектларын гамәлгә ашыру өчен ел саен (якындагы елларга) капитал салуларга ихтыяж динамикасы китерелгән. Чыгымнарның суммасы капитал төзелеш төрләре һәм эш төрләре буенча аналог-объектлар буенча кабул ителде. ПСДка чыгымнар исәпләгәндә шулай ук "Төзелеш өчен проект эшләренә база бәяләре белешмәсе" һәм Росстройның 24.04.2008 № ВБ-1711/02 рекомендация хаты исәпкә алынган. 2030 елга кадәр барлык Инвестиция проектларын гамәлгә ашыру өчен капитал кертемнәргә ихтыяж 19 нчы таблицада чагылыш тапты.

19 нчы таблица.

Чаралар исеме	Финанслау чыганагы	Барлыгы	Программаны гамэлгэ ашыруга инвестициялэр, мең сум.								
			2021	2022	2023	2024	2025	2026-2030			
1	2	3	4	5	6	7	8	9			
1. Чаралар юк	БС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	ВС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Барлыгы		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Барлыгы шул исэптэн:											
БС - бюджет акчалары		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
ВС - бюджеттан тыш чаралар		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	

2021-2030 елларга Программаны финанслау күлэмнөре фараз характерында һәм тиешле елга жирле бюджет формалаштырганда законнарда билгелэнгән тэртипгэ ел саен төгәллөштөрелергэ тиеш.

Ресурслар белән тээмин итүне киметкөндө (арттырганда) билгелэнгән тэртиптэ Программа күрсәткечлөрөнө үзгөрешләр кертелә.

6.22. Программаны исәпләү моделле

Программаның төп максатчан күрсәткечләрен исәпләү башкарма комитеттан, ресурслар белән тәэмин итүче оешмалардан, коммуналь комплекс оешмаларыннан алынган мәгълүматлардан чыгып үткәрелде.

Нигез итеп ресурслар белән тәэмин итү буенча факттагы баланс күрсәткечләре, гамәлдәге жиһазларның инженерлык характеристикалары алынды. 2020 ел эшләү өчен нигез чор итеп кабул ителде. Аналитик методларны һәм фаразлау ысулларын кулланып, халык санының фаразлау күрсәткечләре, энергия ресурсларын куллану күләмнәре саналган. Фаразны исәпкә алып, инженерлык инфраструктурасының торышы буенча нәтижәләр ясалды.

7. Йомгаклау

2021-2030 елларга Татарстан Республикасы Арча районы Иске Кырлай авыл жирлегенең коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программасын кабул итү һәм анда каралган чараларны үтәү түбәндәгеләрне тәмин итәргә мөмкинлек бирәчәк:

- Татарстан Республикасы Арча районы Иске Кырлай авыл жирлеге ихтыяжлары нигезендә каты көнкүреш калдыкларын утильләштерү өчен кулланыла торган коммуналь инфраструктура системаларын һәм объектларны үстерү;

торақ секторын үстерү һәм торақ-граждан төзелеше өчен жир кишәрлекләрен комплекслы үзләштерү өчен шартлар тудыру;

- тиешле чыгымнар һәм экологик күрсәткечләр булу шартларында, коммуналь комплекс оешмалары тарафыннан күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатын күтәрү;

-Татарстан Республикасы Арча районы Иске Кырлай авыл жирлеге территориясендә экологик өзгәртүне яхшырту;

коммуналь комплекс оешмаларының коммуналь инфраструктура системаларына, әлеге хезмәтләрдән файдаланучылар өчен файдалану мөмкинлеген тәмин итүне исәпкә алып, тарифларга инвестиция өстәмәләрен тоташтыруга инвестиция программаларын һәм тарифларын кабул итү;

-коммуналь инфраструктураны үстерү өлкәсендә Татарстан Республикасы Арча районы Иске Кырлай авыл жирлегенең бюджет сәясәтен гәмәлгә ашыру, республика һәм федераль бюджетларның максатчан акчаларын, инвесторлар акчаларын жәлеп итү;

- халыкка күрсәтелә торган коммуналь хезмәтләрнең күләмен арттыру һәм сыйфатын яхшырту;

-Татарстан Республикасы Арча районы Иске Кырлай авыл жирлеге территориясендә экологик өзгәртүне яхшырту.